

ด่วนที่สุด

ที่ ดศ ๐๑๐๐.๔/๑๓๓๕๖

กค. 162
วันที่ 15 ต.ค. ๖3
เวลา 16.35 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 13709 ๒๖๑
รับที่(อีเมล)
วันที่ 15 ส.ค. 2563 14.๐๐

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๐๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง แนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓
๓. แนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline)

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเสนอเรื่อง แนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) และสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ (๓) ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ในคราวประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบแนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline) และเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๑ (๓) กำหนดให้คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๓.สาระสำคัญของเรื่อง

ในการประชุมคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบแนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Guideline) และเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป โดยมีเนื้อหาหลักของแนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ ประกอบด้วย

บทที่ ๑ หลักการและเหตุผลการปฏิบัติตามจริยธรรม โดยหลักการทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI Principles) มีองค์ประกอบทั้งหมด ๖ ด้าน คือ ๑) ความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๒) ความสอดคล้องกับกฎหมายจริยธรรมและมาตรฐานสากล ๓) ความโปร่งใส

/และภาวะ...

และภาวะความรับผิดชอบ ๔) ความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว ๕) ความเท่าเทียม หลากหลาย ครอบคลุมและเป็นธรรม และ ๖) ความน่าเชื่อถือ โดยมีแนวทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI Ethics Principle & Guide-lines) สำหรับ ๓ กลุ่ม คือ ๑) Regulator/Policy ผู้กำหนดกฎระเบียบ กำกับดูแล ให้เป็นไปตามกฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติจริยธรรม ปัญญาประดิษฐ์ ๒) Researcher/Developer/Service Provider องค์กรวิจัยหรือนักวิจัย/บริษัทที่ออกแบบและพัฒนาระบบ/ผู้ให้บริการระบบปัญญาประดิษฐ์ กับผู้ใช้งาน และ ๓) Users ผู้ใช้งานผลิตภัณฑ์ หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากระบบปัญญาประดิษฐ์

บทที่ ๒ การมีจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI Ethics Case Study) เป็นการกล่าวถึง กรณีศึกษาของบริษัท วายอิง จำกัด ในเรื่อง AI ตัดสินใจร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ โดยบริษัท วายอิง จำกัด มีการพัฒนาระบบการค้นหาข้อมูลเมื่อยาด้วยเทคโนโลยีวิเคราะห์และจดจำรูปภาพยาอัจฉริยะบน โทรศัพท์มือถือชื่อ “PharmaSafe” เพื่อช่วยให้บุคลากรทางการแพทย์สามารถตรวจสอบยาที่ไม่ทราบชื่อ ซึ่งอาจเกิดจากฉลากชำรุด เสียหาย หรือทิ้งไปแล้ว เพื่อให้สามารถระบุชื่อยาได้ถูกต้องและสามารถให้คำแนะนำ ในการใช้ยาที่ถูกต้องปลอดภัยได้ และกรณีศึกษาของบริษัท SERTIS ในเรื่ององค์กรที่มีปณิธานด้านจริยธรรม AI ซึ่งบริษัท SERTIS เป็นบริษัทผู้ให้บริการด้านการพัฒนาระบบวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science) และการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ในองค์กร โดยมีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการ พัฒนาหรือให้บริการผลิตภัณฑ์ ที่จะต้องมีความเท่าเทียม ไม่เอนเอียง หรือผิดต่อหลักการจริยธรรมและ กฎหมายทั้งในและต่างประเทศ และจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาขอบเขตการทำงานของระบบ ปัญญาประดิษฐ์ เพื่อพิจารณาว่าผิดต่อจริยธรรม และเหมาะสมต่อการพัฒนาของบริษัท

บทที่ ๓ กรอบแนวทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ (Thailand AI Ethics Framework) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) Thailand AI Ethics Core Model แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ

(๑) Regulator/Policy ผู้กำหนดกฎระเบียบ กำกับดูแลให้เป็นไปตาม กฎระเบียบและแนวทางปฏิบัติจริยธรรม ปัญญาประดิษฐ์ มีงานรวมทั้งหมด ๖ ด้าน เช่น การกำหนด AI Ethics Framework การแข่งขันในระดับภูมิภาค การบริหารความเสี่ยง เป็นต้น

(๒) Researcher/Developer/Service Provider องค์กรวิจัยหรือนักวิจัย/ บริษัทที่ออกแบบและพัฒนาระบบ/ผู้ให้บริการระบบปัญญาประดิษฐ์กับผู้ใช้งาน มีงานรวมทั้งหมด ๒๘ ด้าน เช่น การออกแบบระบบการจัดการ การจัดการกลยุทธ์ การจัดการนวัตกรรม การจัดการทรัพยากรบุคคล สำหรับ AI Ethics เป็นต้น

(๓) Users ผู้ใช้งานผลิตภัณฑ์ หรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากระบบ ปัญญาประดิษฐ์ เป็นผู้ตระหนักการใช้ประโยชน์จาก AI มีงานรวมทั้งหมด ๕ ด้าน เช่น ให้การศึกษาและสร้างความตระหนักรู้ ประเมินความน่าเชื่อถือของ AI เป็นต้น

๒) วิธีการปฏิบัติตามจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ ๑ กำหนดเป้าหมายตามหลักการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ทั้ง ๖ ด้าน กำหนดกลุ่มคนที่จะต้องปฏิบัติตามแนวทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ และกำหนดระดับการปฏิบัติตามแนวทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ โดยมีระดับการปฏิบัติตั้งแต่ระดับ ๐ - ๕

ขั้นตอนที่ ๒ พิจารณากิจกรรมเพื่อปฏิบัติตามแนวปฏิบัติจริยธรรม
ปัญญาประดิษฐ์ ผู้ที่จะปฏิบัติตามจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์จะต้องนำข้อมูลที่กำหนดเป็นเป้าหมายการดำเนินการ
ตามแนวทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์มาพิจารณา ซึ่งกิจกรรมตามแนวปฏิบัติที่เสนอให้ปฏิบัติตามควร
พิจารณาจากความเหมาะสมขององค์กรและกำหนดลำดับตามแนวปฏิบัติจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์

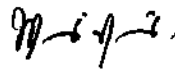
ขั้นตอนที่ ๓ ปฏิบัติและติดตามตัวชี้วัด ผู้ที่จะปฏิบัติตามจริยธรรม
ปัญญาประดิษฐ์ เมื่อกำหนดกิจกรรมที่ปฏิบัติแล้ว ให้ดำเนินการปฏิบัติตามแนวทางกิจกรรมตามเป้าหมาย
ที่ได้กำหนดไว้ และดำเนินการติดตาม ตามตัวชี้วัดเพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินการปฏิบัติตามแนวทาง
จริยธรรมปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรี
รับทราบและให้หน่วยงานราชการใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนา ส่งเสริม และนำไปใช้ในทางที่ถูกต้อง
และมีจริยธรรมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๔๘ และ ๐ ๒๑๔๑ ๖๘๓๓

โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๘๐๒๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : natthapat.k@onde.go.th และ nichaporn.s@onde.go.th